

om Kommunens Beboere ere velstaaende eller mindre velstaaende Folk. Og naar man ser ud over Landet i Øjeblikket, kan man sikkert kun om saa Kommuner sige, at de i økonomisk Henseende ere heldig stillede. I alt Fald vilde en saadan Bestemmelse være at udsætte Kommunerne for en Vilkaarlighed, som jeg meget bestemt vil advare imod. — Hvad Spørgsmaalet om Skolepenge angaar, forekommer det mig, at det er en mærkelig Frygt, man nærer for Lovforslagets Bestemmelser derom. Det har interesseret mig at lægge Mærke til, at det særlig er Lærerne, der ere saa betænkelige ved disse Skolepenge. Derjom Lærerne vilde tie stille, var der ikke saa mange Betæneligheder, men det er dem, der ere bange, og det synes jeg, de skulle være. Det er en saa lille Konfurrence, at jeg synes, de kunde have godt af den, og de burde være saa modige, at de med Fornøjelse toge imod den og sagde: Vi skulle nok klare vor Stilling og indrette vore Skoler saaledes, at der ikke bliver Anledning for Beboerne til i nogen synderlig Udstrækning at tage deres Børn fra os. Derjom Loven traadte i Kraft, saaledes som den foreligger fra 2den Behandling med de af Fleriallet her foreslaede Vædringer, der sikkert vilde blive vedtagne, kan Begyndelseslønner for en Lærer være 900 Kr., som Alverstillæg kan han opnaa 600 Kr., i alt 1500 Kr. Hvad er nu det værste, der kan ske for en saadan Mand? Det er, at man tager 300 Kr. fra ham, men det gør man kun, naar han er en saadan Mand, at han har tømt sin Skole. Naar Skolen er tom, har han mistet de 300 Kr., men han sidder med den tomme Skole og beholder fri Bolig og 1200 Kr. om Aaret. Han dør ikke af det. Tværtimod, han bliver saa heldig situeret, at han siger: nu faar jeg først fri Anvendelse for al min Tid; min Løn er sikker, og min Bolig har jeg ogsaa. Det forekommer mig næsten, at det er for meget at lade ham beholde. Med de Vædringer, Fleriallet foreslaar, forekommer det mig, at Braadden af dette Spørgsmaal er tagen bort. Nu vil Læreren kun miste sine Skolepenge, for saa vidt Børnene gaa fra ham til en anerkendt og understøttet privat Skole. I hvert Fald vil han ikke miste noget af Skolepengene, saa længe han har 50 Børn. Det forekommer mig, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgtreds (Klausen) noget har overset Betydningen af det Vædringsforslag, som Fleriallet stiller under Nr. 80, hvorved Spørgsmaalet om Skolepenge faar en noget anden Karakter, end den har efter Forslaget, som det foreligger fra 2den Behandling. Det

ærede Medlems Indvendinger ramme mere Forslaget, som det blev vedtaget ved 2den Behandling, end Forslaget, som det vil komme til at se ud, naar Fleriallets Vædring under Nr. 80 er vedtagen. Det ærede Medlem var jo bange for de mange separate Skoler, man vilde faa, særlig havde han et stærkt Øje til Indre-Missions Folk, Grundtvigianere, Baptister og deslige; han slog dem alle i een Gryde; det var for ham Siv som Hav altsammen. Det forekommer mig ikke, at det ærede Medlem skal se med saa uvilligt Blik herpaa. Det forekommer mig tværtimod, at det rette Friind bestaar i, at man lader enhver Mand følge sin Overbevisning og gør det muligt for ham gennem vor Lovgivning at følge den ogsaa med Hensyn til Børnernes Undervisning, og ikke blot lade dem faa denne Ret paa Papiret. Naar jeg stemmer for Lovforslagets Affattelse angaaende Skolepenge-spørgsmaalet, gør jeg det ikke i saa høj en Grad for Fristolen og dens Lærere som af Interesse for den ubemidlede Mand... (Afbrudelse af M. Klausen). Det ærede Medlem siger: Maa! Maa! det ærede Medlem tror, at han alene har Patent paa at være den fattige Mand's Talsmand. Loven siger: Den fattige Mand kan saa vel som den rige Mand lade sine Børn undervise, hvor han vil og af hvem han vil, men saaledes som den hidtilværende Lovgivning er affattet, har den fattige Mand ingen Midler til at lade denne Ret ske Fyldest for sit Bedkommende, det afhænger for hans Bedkommende af den Velvilje, han kan møde hos den private Skoles Lærer, Bestyrer eller Ledere, eller af den Velvilje, han møder hos den velstaaende Mand, der støtter den private Skole. Men saaledes ønsker jeg ikke, at den fattige Mand skal være stillet. Jeg ønsker at han ikke alene paa Papiret skal have Lov til at lade sine Børn undervise enten i den offentlige eller den private Skole, men at Samfundet ogsaa i nogen Maade gør ham det muligt at benytte denne Frihed... (Afbrudelse af M. Klausen). Det ærede Medlem siger: 6 Kroner. Ja, ganske vist, det er ikke ret meget; det maa vi Rigsdagsmænd erkende, men det er dog noget og noget er bedre end intet. 6 Kr. i Skolepenge er dog en betydelig Hjælp for en fattig Mand, der ofte har svært ved at affe noget til Børnernes Undervisning og derfor ofte maa lade dem gaa i den offentlige Skole, hvad enten han synes om den eller ikke. Som Forholdene nu ere, er der jo rent ud sagt sat en Bøde paa at lade sine Børn undervise i en privat Skole; i saa